

Payí Poro Taitaso nánì eañínarìní.

Payí rina Taitaso nánì Poro eañínarìní. Taitaso Judayí womanì. Émáýí worìní. Poro émáýí aníyo xwíyá yáyí winípaxípi wáí urímeiaríná aríá nìwirì Jisasomì díní wíkwíroñorìní. Poro tñí nawínì emegíí worìní (Wáí wurímeiarígíáwa 15:2, 2 Korinì 7:6-7, 8:6,16). Jisasoyá sìyikí imónígíá pírinwí yofí Kiritíyì rìnínípmì ñweagíáyo umenñeawíniginìrì urípeañorìní. O e nínñwearì umenñeañáná Poro wí e dánì “Numenñwearíná e epaxí e epaxí tiyí rimónìní?” yaiwíwíniginìrì payí rina nearì wiowáriniginìrì.

¹ Poronì —Nionì Goríxoyá xínáíníníñí nimónìrì omíní wíiaríná wonìrìní. Jisasi Kiraisoyá wáí wurímeiaríná wonìrìní. Ayí Goríxo áamá nioníyá oimónípoynìrì íá yíyamíximí yagíyí xíomì díní wíkwíroxo xwíyá nepaxíní imónínípi —Apí áamá Goríxomì píraníní nìxídiróná epaxípi nánìpìrìní. Apí nánì xixenì nìjía imóníro epííá nánì wáí wurímeiaríná wonìrìní.

²⁻³ Nionì díní re nìyaiwirì wíkwímonìní, “Áamá Goríxomì díní wíkwíroarígíáyí wí maníní aníní ñweapííá nánì díní nìyímíní sìxí umímoníárìní.” nìyaiwirì nìwíkwímoríná wáí wurímeiaríná wonìrìní. Díní nìyímíní apí, ayí Goríxo —O yapí wí rípañomanì. O amípi

wí sɪnɪ mɪmɪxárɪŋɪmɪ dání re rárɪŋɪpɪrɪnɪ,
 “Dɪŋɪ nɪkwɪropɪrɪáyɪ dɪŋɪ nɪyɪmɪŋɪ tɪgɪáyɪ
 imónɪpɪrɪárɪnɪ.” rárɪŋɪpɪrɪnɪ. Xewanɪŋo
 rárɪŋɪná imónáná áamá xwɪyɪfá xɔyá wáf
 urɪrɪxɪnɪrɪ nurowárɛnapɪrɪŋɪpɪmɪ dání xwɪyɪfá
 apɪ sɪŋánɪ wáf ónɪŋɪrɪnɪ. Xwɪyɪfá apɪ Gorɪxo —O
 yeáyɪ neayimɪxemeaarɪŋorɪnɪ. O nionɪ xwɪyɪfá
 apɪ áamáyo wáf urɪmemɪfá nánɪ “Apɪ Poromɪ
 fánɪŋɪ wɛpɪxɪnɪasiɪmɪgɪnɪ.” rárɪŋɪrɪnɪ.

⁴ Nionɪ Taitasoxɪ —Joxɪ dɪŋɪ nene ɪkwɪronɔwápa
 ɪkwɪronɔxɪ ɛŋagɪ nánɪ gɪ nɪaɪwɪnɪŋɪ
 imónɪŋoxɪrɪnɪ. Joxɪ nánɪ payɪ rɪna nearɪ
 mónaparɪŋɪnɪ. Negɪ ápo Gorɪxo tɪnɪ Kiraisɪ
 Jisasɔ —O nene yeáyɪ neayimɪxemeanɔrɪnɪ. O
 tɪnɪ awaú wá rɪwianɪrɪ joxɪ nɪwayɪrónɪrɪ ŋwearɪ
 nánɪ simɪxɪrɪ oépiyɪ.

*Ámá Jisasoyá sɪyɪkɪ imónɪgɪfáyo
 wɪpɛŋwɛapaxɪmónɪpɪrɪfáwa nánɪrɪnɪ.*

⁵ Ayɪ joxɪ rɪpɪ éwɪnɪgɪnɪrɪ pɪrɪŋwɪ yoɪ Kɪritɪyɪ
 rɪnɪŋɪpɪmɪ rɪwárɪŋárɪnɪ. Nionɪ sɪnɪ píránɪŋɪ wé
 mɪroárɪfápɪ joxɪ wé roárɪrɪ nionɪ rɪrárɪŋápa aŋɪ
 gɪpɪ gɪpɪ Jisasoyá sɪyɪkɪ imónɪgɪfáyɪ ŋwɛagɪápɪmɪ
 áamá wí wɪpɛŋwɛapɪrɪfá nánɪ urɪpearɪ éwɪnɪgɪnɪrɪ
 e rɪwárɪŋárɪnɪ.

⁶ Ámá wo nánɪ “Omɪ orɪpeámɪnɪ.” nɪyaiwirɪná
 “Apɪ apɪ e imónɪŋorɪfánɪ?” nɪyaiwirɪ sɪŋwɪ
 wɪnaxɪdɪrɪxɪnɪ. Ámá wí xwɪyɪfá mumeárɪpaxo
 ɛŋagɪ sɪŋwɪ wɪnɪrɪ apɪxɪ ná wɪnɪ meanɔ ɛŋagɪ
 wɪnɪrɪ xegɪ nɪaɪwɪ Jisasomɪ dɪŋɪ wɪkwɪrɔro
 áamá wí xwɪyɪfá re umearɪpaxɪ mɪmónɪpa ero,
 “Ayɪ rɪkɪkɪrɔ́ nero arɪkwɪkwɪ yarɪgɪfáyɪrɪnɪ.”

umearipaxí mimónipa ero enagía siŋwí wínirí nerínáyí, ananirípeáirixini.

⁷ Taitasoxini, ayí rípi nánirírarini. Ámá Jisasoyá siyikí imónigíáyo wipenweagíáwa Gorixoyá bosiwowánini nimóniro umeiarigíáwa enagi nániríámá wí awamiríxwiyá mumearipaxí imónirixini. Ayí wigí diŋí tñinirímxídinipa ero anini wikí ríá ápiáwini mīwónipa ero inigí papikí yarigíápi nánirísmí mīxeadípenipa ero mīxí mīpepa ero “Amipí apirí nionirí meapaxirini.” nīyaiwiro íwí urápaniro nánirímepa ero éfirixini.

⁸ Apirí apirí e mepa neróná ámá anirí mīdáníyo aiwá mīranirí ero ámáyo nanirí imóninirípi owianeyiniro íkíninirí sipí wiro diŋí íá xirigíáyí nimónirí ero xixenirí imóninirípinirí ero siyikwí mīnigíáyí imóniro nīpíreánirí ero éfirixini.

⁹ Ámá xwiyá enwipéninirí imóninirípinirí pírí rakímí yarigíáyo apimí dánirí enirí rirémixí wirí wigí diŋíyo dánirí rarigíápinirí xopirárí wirí epaxí imónipíríá nánirí xwiyá diŋí nīwiráripaxí none ámáyo uréwapiríyarinwápi tñinirí xixenirí imóninirípinirí enirí xaiwí íá xirífirixini.

Mimónirí uréwapiríyarigíáyí nánirini.

¹⁰ Ayí rípi nánirí “Ámá apirí apirí imónigíáyonirí urípeáirixini.” rirarinirí. Ámá “Jisasoyá siyikí imónigíáyo uréwapiríyariná wonirí imónimigini.” yaiwinarigíáyí obaxí ayí waumínirí ero surí má xwiyá ríŋwanirí ámáyo yapí wíwapiríyaniro uríro yarigíáyirini. Ámá e yarigíáyí obaxí re rarigíáyirini, “‘Gorixomirí píráninirí ouxídimini.’ nīwimóniríná Jisasomirí diŋí nīwíkwírorirí aí iyí

símí s'ó n'wákwínírná ayí anípaxí epaxíríní." rarígáýíríní.

11 Ayí wayá amípí íwí ourápaneyíníro muréwapíyípaxí imónínípi uréwapíyarígápipí dání áamá wíyíyá s'wí niaíwí aí t'íní ríxa ayagwí ayónarígíá enagi nání wigí uréwapíyarígápi xe uréwapíyípoyíní s'íwí m'wínípaxí imóníníwíní. Sa píroáripaxí imóníníwíní.

12 Eníná wiwaníníyíyá Kiritíyí wo —O wigíyí díní émí saímí moníyí woríní. O re níríní eaníríní, "Kiritíyí aníní yapí rímearígáýíríní. S'wí sayíníní imónígáýíríní. Aiwá ímí t'íní n'íro r'wí s'wíá yíro yarígáýíríní."

13 E níríní eanípi nepa ríníní. Ayínání mimóní uréwapíyarígáyo m'xí r'á t'íní ar'á óyó dání uríríxíní. Ayí Jisasomí díní n'wíkwíroríná samíní wegápi ení s'íxí eámíxíníro

14 Judayíyá píyíní ikayíwípi nání ar'á ókiarí m'imónípa ero áamá xwíyíá nepaxíní imónínípi r'wímíní mamogáýí sekaxí rarígápi ar'á m'wípa ero epírí nání m'xí r'á t'íní uríríxíní.

15 Áamá íkwíráíníní imónígáýí amípí apia n'íní nání "Wé s'á neayíkínípaxímaní." yaiwiarígáíríní. E yaiwiarínagíá aí áamá íkwíráíníní nimóníro Jisasomí díní m'wíkwíropa yarígáýí amípí apia n'íní nání "Wé s'á neayíkínípaxíríní." yaiwiarígáíríní. Wigí díní s'íp'wí imóníní erí díní n'yaikiróríná "Api piaxí eánípaxíraní? Meánípaxíraní?" moarígápi s'á uyíkíníní erí enagi nání e yaiwiarígáíríní.

16 Ayí manípámí dáníníní waropárí níníroná re rarígáíríní, "Nene Goríxo nání díní

monwaénerini.” niri aiwi wigí yarigíapimi dani waropari reni inarigíarini, “O nani wi diñi monwaénemani.” rariarini. Wigí yarigíapi nani Gorxo xwírá winiri omi aríkwíkwí wirowa nani imóniñiyí bi epaxí mimónipa ero enagi nani rariñini.

2

Ámá ríá rigíáwa naniñini.

¹ Ayí e yarinaña ajiwaninxi nuréwapiyirina xwiya enwipeniñi imóniñipi tñi xixeni uririxini.

² E nerina ámá ríá rigíawami re uririxini, “Nipikwini mimóniñi imóniñipi diñi mikikayopa ero amináowa yapini pákini imónirowa diñi nani ía xirirowa époi. Jisasomi diñi niwikwiroróna samini miwepa ero ámayo diñi sipi wirowa wí sipi seaikarána xwámamí wirowa neróna samini miwé époi.” uririxini.

Apixíwa naniñini.

³ Apianiwami eni re uririxini, “Pí pí neróna siyikwí minigíwayiné nimónimána ero sipi owímeaniri xwiya mimayíó miropa ero iniñi papiki yarigíapi nani mini minipa ero apiya imónigíwami nani imóniñipi nani wiwapiyirowa époi.” uririxini.

⁴ “Apiya imónigííwa wigí oxowami tñi niaíwíyo tñi diñi sxi nuyirina wiipaxipi nani wiwapiyirowa

⁵ diñi nani ía xiripiri nani wiwapiyirowa ikwiránaniñi imónigíáyí imónipiri nani wiwapiyirowa omiseáyíwa oimónipoyiniri

wíwapíyiro wá níwunírí arírá wípírí nání wíwapíyiro wigí oxowamí píráníḡ yeáyí wurínípirí nání wíwapíyiro éríxíni. Ámá wí apíyá imóníḡíwa e mepa yaríḡagí níwínírná xwíyá Goríxoyápi nání ‘Sípíríni.’ rípiríxíni rípi apí apí epírí nání wíwapíyípoi.” uríríxíni.

Íwí Síkíḡowa náníni.

⁶ Íwí síkíḡowa ení pí pí neríná dínḡ nanḡ íá níxíríro epírí nání enḡ rírémíxí wíríxíni.

⁷ Joxí pí pí neríná díxí nanḡ yaríḡípi t́ni íwí síkíḡ imóníḡáwamí síḡwepíḡ wíríxíni. Nuréwapíyiríná nanḡ imóníḡ b́ t́ni sípí imóníḡ b́ t́ni ḡwí nímorí muréwapíyipa erí ámínáowa yapí pákíní nimónírí erí

⁸ xwíyá enwípéníḡpi —Apí ámá wí “Sípíríni.” rípaxí mimóníḡpíríni. Apí uréwapíyirí éríxíni. Joxí t́ni xewíxewí róníḡáyí ayá winírí nene nání xwíyá sípí b́ mírípaxí imóníro epírí nání apí “E éríxíni.” ríríríni.

Xínáíwáníḡ nímoníro omíḡ wíiaríḡáyí náníni.

⁹ Xínáíwáníḡ nímoníro omíḡ wíiaríḡáyo enḡ rírémíxí re wíríxíni, “Segí bosowamí símaḡwíyóníḡ wuríníro yayí winípaxípi wíiro xíxewíámí wí murípa ero

¹⁰ wigí amípí wí éf mímínípa ero dínḡ seanwírírípaxí imóníḡpi wíwapíyiro époyí.” uríríxíni. Xínáíwáníḡ nímoníro omíḡ wíiaríḡáyí pí pí neróná apí apí e níxídíríḡpímí dání xwíyá Goríxoyá —O yeáyí neayímíxemeaaríḡoríni. Xwíyá oyápímí

okiyáñiñí yaroaríná áamá “Xwíyá apí sipímani.”
yaiwipíríá nání apí “E uríríxini.” ríraríñini.

*“Goríxo wá neawianaríño enagi nání ríxa
síñáñipiaumímí iníni.” uríñí náníñini.*

¹¹ Ayí rípi nání “Jisasomí dñí wíkwírogíáyí
apí apí éríxini.” ríraríñini. Goríxo wá
níneawianírí “Wíímígíni.” yaiwíaragípi Jisaso
níweapíríñípimí dání áamá níyoní ríxa síñáñí
piaumímí winíñírini. O áamá níyoní yeáyí
uyimíxemeámíñírí nání enípi síñáñí piaumímí
iníñírini.

¹²⁻¹³ Ayí nene síní xwíá tíyo níñwearane
yayí neainínípi nání dñí wíkwímoaríñwápi
nání weníñí nerí níñwearanéná Goríxo re
yaiwianí nání xegí wá neawianíñípi wíá
neaókímíxíñírini, “Goríxo nene áamá omí ríwí
ríwámíni nímamoríná yarígíapi píní wíarírane
ámá omí míxídarígíáyí mñí winaríñípi
píní wíarírane nerane dñí tñí erane wé
róníñí erane Goríxomí píraníñí níxídiríná
epaxípi erane yaníwá nání ríneaíwapíyaríni?”
yaiwianí nání xegí wá neawianíñípi wíá
neaókímíxíñírini. Yayí neainínípi nání
dñí wíkwímoaríñwápi, ayí Jisasi Kiraiso —O
negí Nwíá seáyí e imóníñoríni. Nene yeáyí
neayimíxemeaaríñoríni. Yayí neainínípi
nání dñí wíkwímoaríñwápi, ayí o wíá
sogwíñíñí píripírí yaríñípi tñí síñáñí nímonímí
weapínípiñíni.

¹⁴ O negí ríkíkíríó yaríñwápi nípimíni dání
gwíñíñí neaíkweawáríni áamá níoníyáyíni
nímoníro imíñíñí mé naníñí oépoyníñíni

igfánñǵ neaeámorǵ éimǵinǵrǵ xewanñño xe onǵpǵkǵpoyǵnǵrǵ sñǵwǵ wǵnññnǵnǵnǵ.

¹⁵ Íníná nionǵ rǵrarǵñá rǵpǵ dǵxǵ tǵñǵ e ñweagǵáyo urǵrǵ oxǵdǵpoyǵnǵrǵ enǵ rǵrémǵxǵ wirǵ áamá xwǵyǵá rǵpǵ tǵnǵ xǵxenǵ mǵyarǵgǵáyo mǵxǵ urǵrǵ éǵrǵxǵnǵ. E nerǵnǵ áamá wo nionǵ xe paimǵmǵ onǵnǵrǵ sñǵwǵ mǵwǵnǵpa nerǵ nénǵ tǵñoxǵ nimónǵrǵñǵpimǵ dǵnǵ éǵrǵxǵnǵ.

3

“Xámǵ yagwǵpǵ mé wé rónñǵ imónñǵpǵnǵ éwanǵñnǵ.” urǵññánǵrǵnǵ.

¹ Joxǵ áamá Jisasomǵ dǵñǵ wǵkwǵroarǵgǵá joxǵ tǵñǵ e ñweagǵáyo re nurǵrǵ dirǵrǵ wǵayǵrǵxǵnǵ, “Gapǵmanǵyoranǵ, nénǵ tǵgǵáyoranǵ, sǵmanǵwǵyónñǵ yeáyǵ wurǵnǵro arǵá yǵmǵgǵ wǵro époyǵ. Pǵ pǵ imǵrǵñǵ mimónñǵpǵ epǵrǵ nánǵ ipǵmónǵpoyǵ.

² Áamá wǵyo xwǵyǵápai mǵñwǵrǵrǵpa ero wǵkǵ tǵnǵ xwǵyǵá rarǵgǵáyǵné mimónǵpa ero époyǵ. Awayǵnǵ samñǵ imónǵro áamá nǵyonǵ wé íkwǵañwǵyo umero époyǵ.” nurǵrǵ dirǵrǵ wǵayǵrǵxǵnǵ.

³ Ayǵ rǵpǵ nánǵ rǵrarǵñnǵ. Nene enǵ enǵnǵ dǵñǵ nanǵ bǵ mǵmó majǵá ikǵrǵnagwaénerǵnǵ. Manǵ wǵaǵkiagwaénerǵnǵ. Yapǵ éwapǵnagwaénerǵnǵ. fǵapǵ neainarñǵ xǵxegǵnǵ imónñǵpǵnǵ erane mǵñǵ neainarñǵ xǵxegǵnǵ imónñǵpǵnǵ erane yanǵ nánǵ gwǵnñǵ neayagenerǵnǵ. E néra nuranéná áamáyo sǵpǵ wǵkǵranǵ nánǵ imónǵrane sǵpǵ dǵñǵ wǵaǵwirane sǵmǵ tǵnǵ oneaǵpoyǵnǵrǵ wǵwapǵyirane newanñjene enǵ sǵmǵ tǵnǵ inǵrane yagwaénerǵnǵ.

4 Nene e imónagwaéne aiwí Gorixo —O nene yeáyí neayimixemeaaríñoríní. O áamá níní nání wá wunírí wá wianírí yaríño enagí nání wíá níneaókímíxíríná

5 nene yeáyí neayimixemeaníríní. Imíríní mimóníñí newaníñene wé nírónírane yaríñwápi nání díní nímorí nání yeáyí neayimixemeanímaní. Xewaníño wá níneawianírí nání yeáyí neayimixemeaníríní. Ayí íwí nene yaríñwápi yokwarímí níneaiiríná xíoyá kwíyípmí dání —Apí igíáníñí neaeámoaríñípmí dání áamá ámí síní imóníñwaéne neaewearí díní níyímíñí tñwaéne neaimíxírí enípiríní. Apímí dání yeáyí neayimixemeaníríní.

6 Apí níneaiapíríná sipíí míneaí Jisai Kiraiso, negí yeáyí neayimixemeaño neaiñípmí dání ayá wí neawírénapíyíní.

7 Ayí o wá níneawianíríñípmí dání “Wé rónígíáyíríní.” ráríñene imónírane díní níyímíñí imóníñí nene e oimónaneyíní díní ikwímoaríñwápi tñwaéne imónírane yaníwá nání kwíyípi neawírénapíyíní.

8 Xwíyíá apí, ayí nepa áamá díní ñwiráripaxí imóníñípiríní. Ayínání apí nání nuríríná samíñí nímónímáná murí ení neánímáná uríírixíní. Áamá Goríxomi díní wíkwíroarígíáyí píráníñí nero imíríní mimóníñípi —Apí naní imóníñagí nání áamáyo sa naníní wiipaxípiríní. Apí aríge nerí yaníwáránirí símí xeadípénípríá nání e uríírixíní.

9 E nerí aí áamá majímajíá níkáriníro

xwiyáá m̄ixim̄ixeawiám̄ inarigáápi rar̄iṇagáa n̄iw̄in̄ir̄ínáran̄i, ar̄owa en̄iná dán̄i wiḡ n̄iaíw̄ nemeága nuro yoí w̄ir̄igáápi nán̄i rar̄iṇagáa n̄iw̄in̄ir̄ínáran̄i, ṇw̄ íkax̄ eán̄iṇ̄ipi nán̄i xwiyáá x̄im̄ix̄im̄ nin̄iro rar̄iṇagáa n̄iw̄in̄ir̄ínáran̄i, aȳ t̄n̄i w̄i n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i m̄ir̄ipant̄. Xwiyáá aȳ rar̄igáápi nan̄j̄ imón̄iṇ̄ipimi x̄ídan̄i nán̄i neaiipax̄ mimón̄iṇaḡ nán̄i rar̄iṇ̄in̄i. Sa m̄ipon̄iṇ̄i xwiyáá enaḡi nán̄i rar̄iṇ̄in̄i.

¹⁰ Ámá ḡiȳ ḡiȳ Jisasoyá siyik̄ imón̄igááyo xewixewí oimón̄ipoȳin̄ir̄i w̄iwap̄iyar̄iṇagáa n̄iw̄in̄ir̄íná er̄ir̄i biaú w̄iaḡi aiw̄i ar̄k̄i yar̄iṇagáa n̄iw̄in̄ir̄íná r̄íw̄i umóir̄ix̄in̄i.

¹¹ Jox̄i n̄ij̄ár̄in̄i. Ámá e yar̄igááȳ wiḡ d̄iṇ̄j̄ s̄á n̄iyim̄ix̄in̄iro íw̄i néra war̄igáápimi dán̄i xwiyáá meár̄inar̄igáá enaḡi nán̄i rar̄iṇ̄in̄i.

Yaȳ n̄iwiowár̄ir̄íná ur̄iṇ̄ipi nán̄ir̄in̄i.

¹² Nion̄i r̄ixa d̄iṇ̄j̄ neyírón̄ir̄i “R̄íw̄ip̄i yar̄iṇ̄iná an̄j̄ r̄ixa Nikoporis̄iȳi r̄iṇ̄ipimi ṇweáim̄iḡin̄i.” yaiwiár̄iṇá enaḡi nán̄i nion̄i Atemasom̄iran̄i, Tikikasom̄iran̄i, jox̄i t̄iṇ̄j̄ e nán̄i nurowár̄ir̄ínáȳ, jox̄i en̄j̄ neán̄ir̄i n̄ib̄ir̄i an̄j̄ apimi n̄imeáir̄ix̄in̄i.

¹³ Sinaso —O xw̄ir̄ix̄ w̄ien̄w̄ipeiar̄iṇ̄j̄ wor̄in̄i. O t̄n̄i Aporoso t̄n̄i eḡi an̄j̄ nur̄iná am̄ip̄i w̄i nán̄i d̄íw̄i mikeamón̄ipa eri óí e d̄iṇ̄j̄ six̄i níga uri ep̄is̄i nán̄i “B̄i w̄iowár̄im̄iḡin̄i.” n̄iyaiwir̄i an̄iṇ̄j̄ min̄j̄ éir̄ix̄in̄i.

¹⁴ Neḡi imón̄igááȳ ík̄á ná m̄iwear̄iṇ̄in̄iṇ̄j̄ mimón̄ipa ero Gor̄ixomi p̄ir̄án̄iṇ̄j̄ n̄ix̄ídróná im̄ir̄iṇ̄j̄ mimón̄iṇ̄ipi ep̄íráa nán̄i aȳ en̄i ámá d̄íw̄i ikeamón̄igááyo ar̄ir̄á wipax̄ip̄i éwap̄n̄írr̄ix̄in̄i.

15 Nioní tíní re ñweagíáyí níní yayí siowárenaparíñwíní. Ámá nene Goríxomí díní wíkwíroaríñagwí nání díní síxí neayarígíáyo “Poro yayí neawárenaparíní.” uríiríxíní. “Seyíné ñiyínéní Goríxo wá seawianíwíníginí.” nimónaríní.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051